



Rez. kap. freg. JOSIP PLEHO  
Dubrovnik

## Pelješka partizanska četa „Nikola Bojanović - Kadija“

*Donosimo odlomak iz knjige »Partizanske akcije, akcije NOV na Pelješcu i reakcija okupatora« kojoj je autor kap. korvete Josip Pleho. Ovaj odlomak je iz osme glave pomenute knjige, a nosi naslov »Pelješka partizanska četa Nikola Bojanović-Kadija«. Pred ovim odlomkom autor govori o proslavi oktobarske revolucije na Pelješcu 1942 godine*

(Uredništvo)

Tako se i narod Pelješca vođen Partijom uključio u ovu veliku proslavu tog ratnog novembra.

Prema odluci Komande čete jedna grupa partizana na čelu sa komesarom Baldom Mekišićem krenula je 5. XI na večer iz logora u pravcu Žuljana. Odlučeno je da se predani između Potomja i Pijavičine, ne otkrivajući pokret pa niti terenskim radnicima u tim selima. Kada je pao mrak ova je grupa krenula dalje prema Žuljani. Tokom dana podijeljeni su zadaci dugovima u grupi. Još ranije bio je upućen drug Mirko Vitković ispred ove grupe da stupi u vezu sa terenskim radnicima iz Popoveluke drugovima Baldom Filipovićem, Nedjeljkom Baraćem i ostalima, koji su tokom dana trebali vršiti izvidanja i o promjenama obavjestiti.

Dolaskom ove grupe u Žulanu, izvršen je raspored drugova, i odmah su iskidane telefonske žice, a zatim se prešlo na napad na kasarnu rizničke straže. Riznički stažari su bili iznenađeni, i nisu imali vremena promisliti na bilo kakav otpor. Plijen je bio 3 puške i 150 metaka.<sup>1</sup> Odmah poslije toga partizani su posjetili školu, u kojoj su razbili sliku Pavelića, a na hrvatskim zastavama, kojima je bila ukrašena slika, nacrtali su petokrake zvijezde. Nikakva druga šteta u školi nije napravljena. Poslije ovoga, pozvan je narod u školu, gdje je drug Martin Klarić održao zbor na kojemu je govorio i Baldo Mekišić.<sup>2</sup>

Iz Žuljane je ova grupa krenula prema Putnikovićima i prenočila blizu zaseoka Vukotići, gdje se je zadržala do podne. Poslije ručka, jedan dio ove grupe, otišao je u selo Dubravu, odakle je počeo sjeći telefonsko-telegrafsku žicu, i piliti stupove, prema Putnikovićima, pa je tako bilo posećeno 48 telegrafskih stupova. Bili su porazbijeni izolatori i kuke, a žica isječena. Drugi dio grupe otišao je u Putnikoviće, gdje je demolirao poštu. Oko tri sata poslije podne, bio je najavljen zbor u Putnikovićima. Na taj zbor došlo je puno naroda iz Prisoja, Ivušića, Vukotića, Zaradeza, Tomislavovca i Dubrave.<sup>3</sup> Na zboru su govorili drugovi Martin Klarić i Baldo Mekišić. Poslije zбора, nastalo je veselje, jer su partizani imali harmoniku i mandolinu, pa se igralo kolo pred crkvom.

Ova grupa je iste večeri otišla na brdo iznad Prisoja, gdje se zadržala idućeg dana do poslije ručka, kada je krenula za Ponikve i to zaseok Sparagovići. Partizani su neopazeno ušli u selo, po danu, kada je izvršen napad na kasarnu rizničke straže u Sparagovićima. Tog momenta su se u kasarni nalazila samo dva riznička stražara. Partizani su zaplijenili samo dvije puške, i oko 100 metaka.<sup>4</sup> Tom prigodom, neznajući da se partizani nalaze na području Ponikava, išao je iz Stona, za Janjinu jedan domobran iz Topologa — Stonsko Primorje. Partizani su ga razoružali, i pozvali da dođe s njima, pa poštu je odbio oni su ga pustili da ide kući, a drug Baldo Mekišić mu je napisao propusnicu. Na području Ponikava, partizani su se zadržali dok se zanočilo, pa su onda ponovo pošli u pravcu Putnikovića, i to preko sela Zabrđe i Dančanja.

Kroz ova sela su se partizani zadržavali sve do 13. XI kada su bili obaviješteni da su u Putnikoviće došli domobrani

iz Janjine skupa sa Talijanima, te da po selima Vukotići, Tomislavovac, Prisoje i drugima, krađu kokoši i pršute. Ova grupa je odlučila da im postavi zasjedu na putu Dubrava—Janjina. Partizani su pošli od Dubrave prema Janjini, ali nije bilo nigdje zgodnog mjesta za zasjedu, međutim, ipak su se odlučili da to bude ispod brda Orlovice, na dva km udaljeno od Dubrave u pravcu Janjine.

Od 10 sati prije podne, do kasno poslije podne, partizani su čekali, dok nije napokon naišla ova kombinirana talijansko-domobranska grupa. Zasjeda je bila dobro postavljena i bilo je odlučeno da se udari po začelju kolone, jer se predpostavljalo, da će na začelju ići Talijani. Međutim, odluka je morala biti promijenjena, zbog toga, što je njihov poradak bio obrnut pa je moralo biti zahvaćeno čelo kolone, tako da začelje na kome su se nalazili domobrani, nije potpuno obuhvaćeno vatrom zasjede. Ukupno u ovoj koloni, bilo je oko 70—80 žandara i domobrana, pa je kolona bila prilično duga. Žandari i domobrani su svojom vatrom ugrožavali položaj zasjede po dužini. Poslije borbe, koja je trajala oko dva sata, partizani su se bez gubitaka povukli u pravcu Brijeste.<sup>5</sup> Gubici neprijatelja, bili su slijedeći: Koman-



*Ovako su neustrašivi branioци našeg mora i obale s drvenim brodicama napadali brze i dobro naoružane neprijateljske jedinice*

dant talijanske posade u Janjini tenente Carlo Fiumani i jedan talijanski vojnik bili su mrtvi na licu mjesta. 5 talijanskih vojnika bilo je ranjeno, od kojih su dvojica umrli. Dok od dombrana je bio jedan teško ranjen.

Sa ovom akcijom su partizani bili potpuno zadovoljni, obzirom na okolnosti, pod kojima se je ista odigrala. Nepogodan teren za zasjedu. bez automatskog oružja a onda brojna i tehnička nadmoćnost neprijatelja, jer su oni imali i mali bacač kojim su odmah počeli zasipati položaj zasjede. Evo što o ovome događaju govori jedan talijanski dokumenat.

» . . . 15 studeni, nedjelja

zona 6. armijskog korpusa — divizija »Messina«

*U 14 sati, 13. o. m. jedan vod 50 financa, sa 25 hrvatskih vojnika garnizona Janjina (O. Mljet LI-GS) u izviđanju blizu Dubrave sukobio se s jednom ustaničkom grupom. Nakon žive obostrane vatre iz pušaka i automatskog oružja, vod je uspio da se izvuče iz borbe i da se vrati. Naši gubici dva mrtva, od kojih je jedan oficir i pet ranjenih. Neprijateljski gubici neutvrđeni. U toku je transport za represivnu akciju u zoni Dubrave, koju je danas avijacija žestoko tukla malim bombama.»*

Politički uspjeh ove akcije, bio je veoma velik, osobito na području Putnikovića, gdje je narodu bilo neobično drago, kada su čuli da je zasjeda uspjela i da su Talijani dobili po nosu, tj. da su kažnjeni za pljačku koju su toga dana izvršili na području pelješke Crne gore.

Druga grupa partizana, tj. drugi dio pelješke partizanske čete, koji je ostao na pelješkoj Župi dana 7. XI 1942. likvidirao je u Orebiću gostioničara gestapovskog špijuna i njegovu ženu.

Dana 8. XI u Trpnju je izvršen atentat na Muhameda Alajbegovića pok. Jusufa iz Mostara, koji je 6 mjeseci ranije doselio na Pelješac, a po zanimanju je bio novinar. Ovaj zadatak je izvršio jedan omladinac borac pelješke čete.<sup>7</sup> Do likvidacije ovoga je došlo na ovaj način. Do 30. X u Trpnju je vršio dužnost ustaškog povjerenika financa (riznički stražar) . . . . . Obzirom da se je on uplašio da ga partizani ne likvidiraju, on je odselio a njegovu dužnost je prihvatio Alajbegović. Alajbegović je odmah po dolasku na Pelješac propagirao ustaštvo pa je odlaskom pomenutog nastavio i dalje ne plašeći se partizana, zbog čega je bio likvidiran. U dokumentima koje posjeduje Muzej revolucije u Dubrovniku stoji da ovaj nije bio Alajbegović Muhamed nego da je to bio sasvim drugi čovjek, koji se aktivirao u protunarodnoj radbi i dobio je ono što je zaslužio. Poslije ove dvije akcije ova grupa pod komandom druga kapetana Iva Brajinovića se je pritajila, držeći sva-kodneвно zasjedu na putu Vručica—Oskorušno, nadajući se da će iz Trpnja ili iz Kune naići manja žandarska grupa ili patrola. Ocjena kapetana Brajinovića se pokazala kao račna, pa je dana 14. XI komandir stanice u Trpnju uputio tri dokomandovana oružnika iz Trpnja u Kunu sa svom spremom i hranom za mjesec dana. Oni su išli skupa sa poštarom koji je nosio poštu iz Trpnja za Kunu i natrag. U kratkoj borbi bila su ranjena dva oružnika, a treći se je predao. Partizani su pružili prvu pomoć ranjenicima, te ih odmah vratili u Trpanj poslije kako su ih razoružali.<sup>8</sup>

Grupa kapetana Brajinovića je upala 15. XI u Trstenik, i razoružala tamošnji razdjel rizničke straže, zaplijenivši 4 puške i oko 300 metaka. Iste večeri partizani su upali u poštu Trstenik, demolirali je i zaplijenili novac, kao i ostale poštanske vrednote. Također su upali u lučki ured i demolirali ga, a u školi su razbili sliku Pavelića.

Dana 18. XI navečer žandari—oružnici koji su se nalazili u oružničkoj postaji Kuna, napustili su Kunu i otišli za Trpanj.<sup>9</sup> Neposredni uzrok tom povlačenju prema dokumentima bio je što su partizani na putu Trpanj—Kuna zaustavili poštaru, te po njemu poručili komandiru žandara u Kuni da će njega ubiti, a žandare razoružati. Dalje zato što su partizani prepilili 10 km telefonskih stubova na liniji Kuna—Janjina, a 8 km na liniji Kuna—Trpanj. Da je tokom istoga dana vlasnik kuće u Kuni u kojoj se nalazila žandarska stanica iselio iz te zgrade jer je i on u njoj stanovao, kao i to da su žandari u Kuni saznali da je tokom toga dana bilo u Potomju od Kune udaljenom svega tri kilometra 250 partizana, kojima se tamo spremala večera, te da je poslije večere trebao uslijediti napad na ovu žandarsku kasarnu. Obzirom na sve ove okolnosti, da su žandari iz Kune pokupili i uzeli sa sobom oružje i muni-

ciju i kada je pao prvi mrak povukli se kroz šumu u Trpanj.

Na kraju jednog dokumenta komandir stanice Trpanj konstatira: » . . . ukoliko se moglo do sada prikupiti podatke na poluotoku Pelješcu ima sada 500 partizana, koji su se sakupili sa raznih strana, a neki čak da su učestvovali u napadu na Livno, i sada su došli na poluotok Pelješac da se ovdje zadrže i preko zime. I sada vrše razna krivična djela . . . « Ovo je službeni izvještaj kojega je uputio komandir oružničke postaje Trpanj. Nije nikako jasno, iz kojega je razloga on uputio takav izvještaj jer on u onome što je najvažnije ne odgovara istini, a to je da grupa kapetana Brajinovića nije imala namjere sama da napada oružnike u Kuni, a posebno broj partizana bio je uveličan. Osim ako su pelješki partizani uspjeli sa svojom borbenom taktikom potpuno obmanuti neprijatelja.

Sutradan 19. XI talijanski avioni su napali selo Kunu. Na selo je bačeno oko 50 komada razornih i zapaljivih bombi. Bombe su pogodile nekoliko kuća i napravile ogromnu štetu. Među pogodanim kućama bile su i kuća Ivana Skurle, Vjekoslava Viočića, Ivana Tutića, Joza Kalandije i Bara Skurle. Dok su Benić Antuna, Lukača Petra, Prislčić Stjepana, Frane ud. Glamuzina, Pera Antunovića, Lovre Totića, Frane Ostoje, Pera Lukača i Stipe Totića bile jako oštećene, ili od detonacija ili od eksplozija bombi u neposrednoj blizini zgrade ili pak od požara. Od ovog bombardovanja u Kuni ljudskih žrtava nije bilo.<sup>10</sup>

Ovakvo barbarstvo vjerojatno u povijesti ratovanja nije bilo, niti je doživjelo nikakvo selo, da bez ikakvog razloga bude napadnuto iz zraka od desetak aviona koji su na njega sručili svoj rušilački teret. Nove generacije Pelješčana to moraju upamtiti i nikada ne zaboraviti.

Dana 17. XI na putu Kuna—Trpanj, bio je od partizana zaustavljen poštar iz Kune, na mjestu zvanom Borići. Partizani su mu zaplijenili poštu i dali potvrdu sa pečatom: »Komanda pelješke partizanske čete, NIKOLA BOJANOVIĆ.«<sup>11</sup> Ovo se napominje jer Muzej revolucije nema nikakav dokument, na kojemu je otišut pečat Pelješke partizanske čete. Međutim na ovom dokumentu dat je detaljan opis tog pečata.<sup>12</sup>

Dana 19. XI oko 6 sati poslije podne drugovi Dragomir Bilčić i Živko Zderić su se vraćali sa nekog sastanka iz Orebića u Lovište. Zapravo drug Bilčić je nosio pismo kojega mu je dao drug Andrija Božanić član Pokrajinskog komiteta, na prolazu za Korčulu, za druga Iva Mordina »Crnog« i sada se je Dragomir vraćao sa odgovorom na to pismo Božanića. Na izlazu iz Orebića sa zapadne strane, pred Bilčića i Zderića iskočila su trojica talijana, od kojih je jedan bio sotto brigadiere Bonamo Savladore. Jedan od talijana je uperio pušku u Dragomira a drugi u Zderića, dok je brigadier Dragomiru zavukao ruku u džep i izvadio dva metka od pištolja. Odmah je zatim uhvatio Dragomira sa leđa, preko ruku da se on nije mogao micati. Dragomir je uspio nekako iz unutrašnjeg džepa izvaditi pištolj i onako vadeći opalio je u ovoga koji je u njega uperio pušku, koji je odmah pao. Zatim je preko ramena opalio u glavu brigadjera, koji je također pao. Na ovo je treći talijan pobjegao prema kasarni vičući upomoć. Dragomir i Živko su neoštećeni trkom produžili prema Lovištu.<sup>13</sup>

Lična hrabrost i snalažljivost Dragomira i njegovog druga je za svaku pohvalu. Posebno Dragomira koji nije izgubio hladnokrvnost, da je uspio da se pred uperenom puškom i u zagrljaju ovog fašiste snađe i izvuče sebe i druga iz takve situacije.

Poslije završene akcije u Sparagovićima—Ponikve, gdje su razoružani riznički stražari, zapovjednik žandarske postaje iz Stona javlja Velikoj župi Dubrava sljedeće: » . . . Shodno usmenoj zapovijesti Velikog župana od 12. XI 1942 izvještavam Vas da sam diskutirao sa ovašnjim načelnikom općine gospodinom . . . . . i ustaškim povzdanicom g. . . . . radi spriječavanja daljnjeg nadiranja partizanske bande sa poluotoku Pelješca na ovo postajno područje, pa smo zajednički na sednici zaključili:

Neophodno bi bilo najhitnije staviti bar dva domobranska voda u selo Ponikve, zaselak Sparagovići, udaljeno od Stona sjeverozapadno 11 km. Ovo sa razloga: jer milicija i eventualno u potrebnom momentu nebi odgovarala svojem pozivu, iz sljedećih razloga: Pošto u odnosnoj partizanskoj bandi koja ugrožava ovo područje ima i osoba iz susjednih općina, koji su vjerojatno u krvnoj vezi sa po-



jednim osobama, koje bi se eventualno primile milicionerske dužnosti na području ove oružničke postaje, te bi im na taj način — partizanskoj bandi — bila omogućena šira promidžba a i do samog oružja, banda bi lakše došla . . .<sup>14</sup>

Sličan akt je uputio ustaški tabornik u Stonu također Velikoj Župi koji u uvodu glasi: » . . . na prijedlog zapovjednika oružničke postaje, izvješćuje se naslov o saglasnosti zapovjednika oružničke postaje, općinskog načelnika i ustaškog tabornika, da nije uputno izdati oružje civilnom stanovništvu Ponikava (općina Ston) iz sljedećih razloga: . . . »<sup>15</sup>

Ovaj dokument je tabornik uputio 16. XI, a već četiri dana kasnije imamo u Ponikvama talijansku kaznenu ekspediciju, jedan ili dva bataljona jedne od regimenta divizije »Messina«.

Ova kaznena ekspedicija zadržala se je na području općine Ston od 20. do 25. XI 1942, kada je prešla na područje općine Janjina. Za to vrijeme strijeljala je u selu Dančanju glavara i zapalila mu kuću, koja je onda od strane žandara procijenjena na vrijednost od 1,500.000 kuna. Ova ekspedicija je uhapsila Ledinić Miha i Ledinić Iva, iz Sparagovića, Krilu Frana iz Hodilja, te Gučić Stanka i Pavlović Antuna iz Malog Stona. Po selima kroz Ponikve, Zabrdje i Dančanje Talijani su vršili pljačku. Vrijednost opljačkanih dobara prema procjeni komandira žandarske postaje Ston iznosi oko 2 miliona kuna.<sup>16</sup>

Grupa koja je napala Talijane na Orlovici povukla se je u pravcu Brijeste, gdje je ostala dva dana, zatim je opet došla u Crnu goru i Ponikve, nadajući se da će iz Stona izaći manja žandarska ili talijanska patrola i da će joj napraviti uspješnu zasjedu. Za to vrijeme Talijani su u dva navrata dva dana napadali selo Dubravu i Brijesta avionima iz zraka i u tim selima pričinili veliku štetu. Međutim kad su se partizani povlačili pred kaznenom ekspedicijom iz Stona naišla je također kaznena ekspedicija i iz Janjine, koja je presjekla odstupnicu ovoj partizanskoj grupi za povlačenje prema pelješkoj Župi. Ova je grupa bila prisiljena da se povuče u jednu uvalu na južnoj obali Pelješca: — Dobru Luku. Pošto su sela bila blokirana, grupa iz sela nije mogla dobiti niti hranu a niti nikakvo obavještenje, stoga je morala sama organizirati izviđanja. Tu u Dobroju Luci bile su sakrivene tri barke kojima su se partizani mogli prebaciti do Dingača. Tako je i odlučeno dana 21. XI partizani su se ukrcali na ove tri barke i krenuli uz obalu prema Dingaču. Tog dana je počeo padati snijeg puhala je bura i bilo je jako hladno za ovo područje. Od ove tri barke jedna je bila stara i propuštala je vodu. Dvije barke su uspješno prošle pored rta—svjetionika Lirica, dok su treću valovi nalili i neki su drugovi iskočili iz nje. Ipak se uspjelo spasiti barku i potopiti je u jednoj mirnoj uvalici. Pošto su svi drugovi bili mokri jer su plivali, dvojica od njih su pošli u Žuljanu kod odbornika, starog Pava Kucula, koji im nije mogao dati odjeću da se presvuku, nego im je dao nekoliko litara rakije i nekoliko kilograma smokava. Njega je dolazak partizana jako začudio zbog toga što su Talijani nepun sat prije njihova dolaska napustili Žuljanu. Ovi drugovi koji su tada dobili smokve i rakiju onako mokri, na temperaturi ispod nule otišli su u jednu špilju kod Popoveluke i tamo se dobro napili, te nastavili da spavaju, jer se nijesu usudili kretati po neispitanom terenu. Idućeg dana su iz Popoveluke dobili toplu hranu i informacije, pa su navečer produžili put prema pelješkoj Župi.<sup>17</sup>

Grupa kapetana Brajinovića napala je 22. XI navečer razdjel rizničke straže u Orebiću i razoružala 11 stražara. Pošto su neki od njih pružali otpor partizani su bili prisiljeni da bace dvije bombe u kuću. Kada su riznički stražari prihvatili uslove predaje bili su razoružani. Dvojicu od njih su partizani strijeljali zbog toga što se već ranije znalo da ova dvojica imaju vezu sa Talijanima i da im daju informacije o partizanima i njihovim porodicama. Plijen kojega su partizani tom prilikom dobili bio je 11 pušaka, dva pištolja, isto toliko noževa i fišeklija i oko 5—6 stotina metaka za puške i 32 metka za pištolje.<sup>18</sup>

Ova akcija je jako dobro uticala na moral naroda u Orebiću, a posebno je porazno djelovala na oružnike u Orebiću kao i na talijanski garnizon. Oružnici su na osnovu toga, a i na osnovu što su već ranije forsirali svoje preseljenje iz tadašnje kasarne, zbog nepodesnosti za odbranu kako su oni navodili, poslije ove akcije odmah preselili u drugu kuću koja se nalazila u samom mjestu Orebiću.

Od kada je slomljena osovina motornog čamca kojega su Rato Dužević i Marko Hrastovac iz Korčule doveli poslije razgovora sa Velimirom Skorpikom u Biokovskom primorju, koji je tada bio tamo, održavala se je veza sa Hvarom i Korčulom, a preko Hvara sa Biokovom, čamcem na vesla. I dalje je ostao komandir te veze Dragomir Bilčić. Sa njim su bila još dvojica drugova Tonko Jurasović i Franje Srhoja. Početkom novembra tom vezom na Korčulu se je prebacio drug Andrija Božanić, te je sa Dragomirom dogovorio dan kada treba da dođe po njega na Korčulu. Dvije večeri prije dogovorene večeri došao je kod Dragomira drug Rato Dužević koji je tražio da ga veza po hitnom poslu prebaci na Hvar, jer mora ići u Biokovo po narednju Iva Mordina »Crnog«. Bilčić skupa sa ostalim drugovima prebacili su Duževića. Pošto je morao Dragomir biti sutra na Korčuli htio se je odmah vratiti natrag ali ih je iznenadila »sara«, tako da su jedva dospjeli da se ponovno vrte u uvalu Pelinovik na Hvaru odakle su krenuli i da potope barku. Pošto su sva trojica bili mokri odlučili su da pođu u hvarsko selo Bogomolje da se tamo presvuku i osuše te da sutra krenu na Korčulu po Božanića. Dolaskom u Bogomolje saznali su da su Talijani iz Sućurja pošli i da su sa sobom povelili sve čamce, i leute tako da tamo nije ništa ostalo. Dragomir je ipak htio sutra provjeriti da ipak nije nešto ostalo Talijanima, pa je otišao u Sućuraj. Tamo je saznao da su Talijani sve pokupili, ali da se na putu u Metkoviću nalaze dva zadržana leuta, da su tamo otišli po nekom poslu. Dragomir je sa drugovima odlučio da pričuška ove leute i da jednoga zamoli da ih prebace na Pelješac, obzirom da tamo moraju ići hitnim poslom. Ako pristanu da će ih na moru prisiliti da im predaju brod, pa će onda njih iskrcati. Tako je i bilo, pa kada se je Dragomir sa drugovima našao na moru rekao je posadi leuta neka im predaju leut, koji su se malo nećkali ali su kasnije nakon malo uvjeravanja ipak pristali da se iskrcaju i da leut predaju. Dragomir je njih iskrcao a sa drugovima je produžio prema Pelješcu. Tako je ova veza u Lovištu ponovno dobila motorni brod.<sup>19</sup>

Dragomir i drugovi Jurasović i Srhoja bili su neobično radosni kada su mogli poći na Korčulu sa motornim brodom. To je bio uspjeh peljeških partizana — mornara, kada su uspjeli da dođu do motornog broda kada su Talijani držali i najmanju barku pod svojom kontrolom u lukama i pod jakom stražom.

- 1 Velika župa Dubrava, Taj. 4086, od 28. XI 1942. DM.
- 2 Velika župa Dubrava, Taj. 3794, od 28. XI 1942. DM.
- 3 Velika župa Dubrava, Taj. 3696, od 18. XI 1942. DM.
- 4 Velika župa Dubrava, Taj. 3694, od 18. XI 1942. DM.
- 5 Velika župa Dubrava, Taj. 3802, od 28. XI 1942. DM.
- 6 Zbornik dokumenata NOR. Tom 5. knjiga 9, str. 452, dok. br. 156. V. I. I.

7 Velika župa Dubrava, dok. br. 4068 od 24. XI 1942. g. DM.

8 Velika župa Dubrava, Taj. 3801, od 28. XI 1942. DM.

9 Oružničko krilno zapovjedništvo 8510 od 31. XI 1942. g. DM.

10 Oružničko krilno zapovjedništvo br. 8585 od 30. XI 1942. g. DM.

11 Velika župa Dubrava, Taj. 3799, od 28. XI 1942. g. DM.

12 Ovaj pečat, kao i sve ostale je radio omladinac Nikola Tomasović iz zaseoka Ženjevka—Donja Vručica. On je njih obično radio na gumi ili na plutu.

13 Velika župa Dubrava, Taj. br. 3833 od 1. XII 1942. g. DM.

14 Velika župa Dubrava, Taj. br. 3707 od 18. XI 1942. g. DM.

15 Velika župa Dubrava, Taj. br. 3720 od 19. XI 1942. g. DM.

16 Oružničko krilno zapovjedništvo 8790 od 14. XII 1942. g. DM.

17 »Sjećanja« — Josip I. Pleho. »S« — DM. — Razlog da se ovdje partizani svrstavaju u grupe je taj što prilikom odlaska iz logora izabrani su ljudi a nisu išli onako kao da je uočen kompletan jedan vod ili vod i po. Ova grupa koja je bila na području Crne gore (na Pelješcu) bila je izabrana iz sva tri voda čete.

18 Velika župa Dubrava, Taj. br. 3894 od 7 XII 1942. g. DM.

19 »Sjećanja« Dragomir Bilčić. »S« — DM.